УДК:657.6

Л.П. Руда[1]

О.О. Краус[1]

АУДИТОРСЬКА ПЕРЕВІРКА ЯК ОСНОВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОБЛІКУ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

[1]Вінницький національний технічний університет

Анотація: *У статті було описано ключові компоненти фінансового контролю та основні етапи процесу аудиту, що забезпечують достовірність фінансової звітності організації. Розуміння основних етапів процесу аудиту має ключове значення для забезпечення надійності та об'єктивності фінансової звітності та виявлення шляхів удосконалення системи внутрішнього контролю та практики управління компанією.*

Ключові слова: аудит; етапи аудиту; внутрішній аудит; зовнішній аудит; аудитори; внутрішній контроль; планування.

AUDIT AS THE MAIN METHOD FOR ENSURING THE QUALITY OF ACCOUNTING OF THE FINANCIAL ACTIVITIES OF THE ENTERPRISE

Abstract: *The article describes the key components of financial control and the main stages of the audit process that ensure the reliability of an organization's financial statements. Understanding the key stages of the audit process is key to ensuring the reliability and objectivity of financial statements and identifying ways to improve the company's internal control system and management practices.*

Keywords: audit; stages of audit; internal audit; external audit; auditors; internal control; planning.

Перш ніж заглиблюватися в конкретні етапи аудиторського процесу, важливо зрозуміти загальну концепцію аудиту. Аудит - це систематична перевірка фінансової звітності та документації організації, що проводиться незалежними фахівцями, відомими як аудитори. Цей процес включає оцінку достовірності та точності фінансової інформації, виявлення будь-якого потенційного шахрайства або помилок, а також забезпечення відповідності чинному законодавству та нормативним актам.

Аудит є важливою функцією в бізнесі, що забезпечує довіру до фінансової інформації та підвищує рівень звітності корпоративних структур. Він передбачає комплексну перевірку фінансової документації, внутрішнього контролю та управлінських практик з метою надання висновку про достовірність фінансової звітності. Процес аудиту ґрунтується на системному підході та регулюється набором загальноприйнятих стандартів аудиту [1], що забезпечує послідовність та надійність.

Під час проведення аудиту аудитори виконують кілька ключових процедур, щоб отримати повне уявлення про фінансовий стан організації. Ці процедури включають аналіз фінансової звітності, тестування системи внутрішнього контролю, вибіркові перевірки операцій, а також перевірку наявності та оцінки активів і зобов'язань. Виконуючи ці процедури, аудитори можуть оцінити фінансовий стан організації та надати незалежну думку про достовірність фінансової звітності [2].

Внутрішній аудит проводять співробітники компанії. Аудит, як правило, менше зосереджується на фінансовій звітності, а більше уваги приділяється операціям компанії та корпоративному управлінню.

Звіти внутрішнього аудиту не є доступними для громадськості, але надаються керівництву компанії та аудиторському комітету, щоб надати огляд діяльності організації в різних сферах. Ці сфери можуть включати управління ризиками, внутрішній контроль і дотримання законодавства.

Зовнішній аудит передбачає залучення незалежних аудиторів для висловлення думки щодо достовірності фінансової звітності корпорації. Для публічних компаній результати зовнішнього аудиту повідомляються громадськості і проводяться відповідно до Загальноприйнятих стандартів аудиту.

Розглянемо основні етапи аудиторської перевірки:

1) Початковий етап: планування

Аудит починається зі складання детального плану, в якому аудитор збирає необхідну інформацію, ставить цілі та розробляє стратегію для забезпечення ефективності роботи. Це включає в себе ретельну оцінку операцій організації, ризиків і засобів контролю, щоб забезпечити ефективність аудиту.

Визначення обсягу аудиту - важливе завдання планування, що охоплює певні сфери, такі як фінансова звітність і внутрішній контроль. Воно ґрунтується на розумінні організації, її галузі та ризиків, щоб аудитор міг ефективно розподілити ресурси.

Оцінка ризиків включає в себе виявлення та оцінку потенційного впливу на фінансову звітність і є важливим компонентом планування. Аудитори використовують різні методи, включно з інтерв'ю та аналітичними процедурами, щоб отримати уявлення про профіль ризику.

На основі обсягу та оцінки ризиків розробляється стратегія аудиту, що відповідає потребам конкретної організації. Ця стратегія визначає підхід, аудиторські процедури та ресурси, щоб забезпечити систематичне й ефективне виконання роботи.

2) Етап внутрішнього контролю

Етап оцінки аудиту, відомий як етап внутрішнього контролю, включає оцінку адекватності внутрішнього контролю, дотримання вимог, операцій з тестування, документації, ресурсів та інших процедур, необхідних для досягнення цілей аудиту.

Для забезпечення ефективності аудиту аудиторська група може проводити співбесіди з персоналом, вивчати документацію та практику роботи відділів. При цьому докладаються всі зусилля для мінімізації збоїв у роботі та співпраці з клієнтами.

Тривалість аудиту залежить від його масштабу і може становити від кількох тижнів аудиту до кількох місяців. На тривалість аудиту впливають персонал, доступ до документації та своєчасність відповідей.

У період проведення аудиту клієнтів регулярно інформують про перебіг процесу за допомогою зустрічей і комунікацій. Команда аудиторів активно обговорює з клієнтом результати аудиту та рекомендації, а також працює з ним над виявленням та усуненням причин усіх виявлених проблем [3].

3) Етап виконання: Проведення аудиту

Після завершення етапу планування та етапу внутрішнього контролю аудитори переходять до етапу виконання, де вони збирають докази, тестують системи внутрішнього контролю та виконують основні процедури для підтвердження точності фінансової звітності.

Збір та аналіз доказів є важливими етапами в процесі аудиту. Аудитори використовують різні методи, такі як вивчення документів, спостереження та підтвердження від третіх сторін, щоб отримати необхідні докази на підтримку своїх висновків. Потім ці докази аналізуються, щоб визначити, чи не містить фінансова звітність суттєвих викривлень.

4) Завершальний етап: Аудиторський звіт

Останній етап аудиту передбачає завершення підготовки аудиторського звіту та інформування керівництва та зацікавлених сторін про його результати. Аудиторський звіт є ключовим результатом процесу, містить незалежний висновок щодо справедливості та точності фінансової звітності. Звіт включає вступ, опис обсягу та цілі аудиту, короткий виклад результатів та висновок аудитора, відповідно до аудиторських стандартів.

Після завершення звіту аудитори сповіщають керівництво та зацікавлені сторони про свої висновки. Спілкування включає обговорення суттєвих проблем, рекомендацій та інших важливих питань. Це забезпечує повне розуміння впливу аудиту та призводить до прийняття заходів для усунення недоліків.

Після аудиту організація зазвичай вживає заходів для усунення виявлених недоліків, таких як впровадження нових засобів контролю, модифікація процесів чи поліпшення практик звітування. Ці дії сприяють зміцненню фінансової звітності та внутрішнього контролю, забезпечуючи постійне вдосконалення та підзвітність [4].

Висновки

Отже, процес аудиту - це комплексна та систематична перевірка фінансової звітності та документації організації. Від початкового етапу планування до кінцевого етапу звітування аудитори дотримуються структурованого підходу, щоб забезпечити якість, точність, надійність та відповідність фінансової інформації. Розуміння різних етапів аудиторського процесу допомагає організаціям та зацікавленим сторонам оцінити важливість аудиту для підтримання довіри, підвищення прозорості та просування здорової ділової практики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1) Flasher, R., Lau, M. and Marshall, D.M. "Going GAGAS for due process: examining Yellow Book standard participation". *Journal of Public Budgeting, Accounting & Financial Management*.2020. Vol. 32, № 2. P.197-216.URL: https://doi.org/10.1108/JPBAFM-08-2019-0129

2) Дубинська О. С. Методичний підхід до аналізу фінансової звітності вітчизняних підприємств / О. С. Дубинська // Молодий вчений. - 2017. - № 4. - С. 658-661. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_4_155

3) Reizinger-Ducsai A. Bankruptcy prediction and financial statements. The reliability of a financial statement for the purpose of modeling. *Research Papers of the Wroclaw University of Economics. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wroclawiu*. 2016. № 441. P.202-213. URL: https://www.dbc.wroc.pl/Content/34131/Reizinger-Ducsai_Bankruptcy_Prediction_And_Financial_Statements

4) Слободян Н. Г. Аналіз фінансової звітності: управлінський аспект / Н. Г. Слободян, М. В. Безверха, М. В. Пушкарьова // Міжнародний науковий журнал. - 2016. - № 5(3). - С. 67-71. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2016_5(3)__20.

Руда Лілія Петрівна – к.е.н., доцент кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: rudalist_ok@ukr.net

Краус Олександра Олександрівна – студентка групи МФКД-21б, факультет менеджменту та інформаційних технологій, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: oleksandrakraus@gmail.com

Ruda Liliia - Candidate of economic sciences, Associate Professor of Finance and innovation management, Vinnitsa National Technical University, Vinnitsa, e-mail: rudalist_ok@ukr.net

Oleksandra Kraus - student of group MFKD-21b, Faculty of Management and Information Technologies, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: oleksandrakraus@gmail.com